

Mladý Misionár

ZIMA 2021, ročník XXVII.

Časopis seminaristov Spoločnosti Božieho Slova

Téma: Laickí misionári

Lenka Adamčíková Kostolanská >> s. 4

Rozhovor

P. Pavol Baláž SVD >> s. 14

List z noviciátu

Jakub Doktor, Benedikt Kočamba >> s. 20

Na cestu...

„Vianoce už nie sú to, čo bývali...“ Možno ste komentár tohto typu zachytili, alebo azda sami vyslovili podobné ponosovanie sa. Veľmi často Vianoce už nie sú „biele“ ako bývali, nie sú tak „pokojné“ ako by mohli byť, nie sú tak „emotívne“ ako by sme si prišli... a dalo by sa dodať ešte niekoľko ďalších „nie sú“. Za vinu to dávame zmene klímy, posunu kultúrnych hodnôt, rozmachu biznisu... a v poslednej dobe najmä „covid-u“.

Vianoce však nechcú byť príjemným opakovaním minulosti ani chvíľkovým únikom z reality. Tá vysnívaná či v koledách vyspievaná idyla nie je ich vlastnou podstatou. Slávenie Pánovho narodenia prináša pozvánku rozpoznať Božiu blízkosť tu a dnes. On neprestáva byť Emmanuelom - Boh medzi nami - ani v situáciách, ktoré sa zdajú byť protirečením a sklamaním. Vianoce v sebe ukrývajú tajomstvo Veľkej noci, betlehemske jasle sú znamením kríža na Kalvárii: poníženia, ktoré dáva zrod novej skúsenosti Božej moci.

Vianoce sú príležitosťou vnímať novým spôsobom - inšpirovaným biblickou skúsenosťou - dotyk Božej milosti, ktorá neprestáva uisťovať o tom, že sme v Božích očiach jedineční a vzácní. A o tú radostnú zvesť sa chceme s vami podeliť v týchto dňoch i prostredníctvom časopisu, ktorý máte v rukách. Chce byť malým svedectvom o misii, ktorá pramení zo skúsenosti Vianoc.

P. Marek Vaňuš SVD
biblický koordinátor Spoločenosti Božieho Slova

Téma Laickí misionári

Misionárka Lenka prežila jeden rok ako dobrovoľníčka v Peru a o tejto skúsenosti napísala knihu. Niečo z jej zážitkov a skúseností z horskej dedinky Lares i okolia prinášame aj na našich stránkach.

Rozhovor Misionár v Amazónii

P. Pavol Baláž SVD pôsobil osem rokov v Amazónii ako kňaz - misionár. V rozhovore s ním okúsime „vôňu“ pralesa. Dozvieme sa, prečo sú Brazilčania najčistejšími obyvateľmi i mnoho iného.

Skúsenosť Noviciát vo Vidnej

Po nejakom čase je náš noviciát opäť otvorený. Novicmi sú naši „dobrí známi“ Jakub Doktor a Benedikt Kočamba. Títo chlapci prežívajú intenzívny čas s Pánom a posielajú nám svoj prvý list!

Mladý MISIONÁR
Ročník XXVII., zima 2021
Vydávajú seminaristi SVD
v Bratislave

Adresa:
Misijný dom Arnolda Janssena,
Krupinská 2,
851 01 Bratislava

Na čísle spolupracovali:
P. Marek Vaňuš, P. Pavol Baláž,
P. Milan Toman
frt. Peter Nguyen Van Luong
novic Jakub Doktor,
Lenka Adamčíková Kostolanská

Redakčná rada:
frt. Lukáš Hanúsek
frt. Dávid Kancian
frt. Václav Plánka

Jazyková úprava:
Vladimír a Anna Hanuliakovci,
P. Marek Vaňuš a Jiří Kocián

Grafika časopisu:
frt. Lukáš Hanúsek
frt. Václav Plánka
post. Benedikt Kočamba
frt. Dávid Kancian

Obálka:
Michal Plánka

Pohľadnica:
Lenka Adamčíková Kostolanská

web
www.mladymisionar.sk
facebook:
@verbisti.krupinska
youtube:
Verbisti - BA online
e-mail:
mladymisionar@gmail.com

Cena za časopis:
dobrovoľný príspevok

Autor a foto: Lenka Adamčíková Kostolanská

POKROČILÁ NOČNÁ HODINA, NA OBLOHE SVIETI JUŽNÝ KRÍŽ. TMAVOZELENÝ FARSKÝ PICK-UP ZDOLÁVA POSLEDNÉ ZÁKRUTY NA HRBOľATEJ PRAŠNEJ CESTE A SPOMALUJE. PRI BRÁNE MIESTNEJ „CASITY“ NÁS UPROSTRED NOCI NETRPEZLIVO OČAKÁVA KŔDEL ZVEDAVÝCH DETÍ. DROBNÉ DIEVČATKÁ SI NÁS ZVEDAVO OBZERAJÚ VEĽKÝMI TMAVÝMI OČAMI A ČOSI SI MEDZI SEBOU ŠEPKAJÚ PO KEČUÁNSKY. ICH TVÁRE ZDOBIA ŠIROKÉ ÚSMEVY.

To bol prvý obraz, ktorý sa mne a mojej spoludobrovoľníčke Katke naskytl po neko-nečnej ceste zo Slovenska do Peru. Aby sme sa dostali do horskej dedinky Lares (3222 m. n. m.), v ktorej sme mali pôsobiť ako misijné dobrovoľníčky, museli sme najskôr stráviť takmer celý deň v lietadle, neskôr dvadsať hodín v autobuse a ešte posledné tri hodiny v aute. V skutočnosti sa náš dotyk s misiami začal ešte o rok skôr - najprv sme totiž spolu s ostatnými dobrovoľníkmi absolvovali ročnú prípravu u saleziánov dona Bosca. Formačné stretnutia nás mali pripraviť po duchovnej aj praktickej stránke, priblížiť nám, ako to na misiách vyzerá a čo nás v ďalekej krajine približne čaká.

Poslanie našej misie

Našou úlohou bolo pôsobiť medzi chudobnými peruánskymi deťmi v už spomínanej „casite“. Tento výraz možno

zo španielčiny preložiť ako domček. Je to pomenovanie zaužívané pre saleziánsky internát, miesto, kde deti nielen bývajú, ale sú aj formované a vychovávané k pozitívnym ľudským hodnotám. V čase nášho príchodu v casite spoločne prebývalo približne šesťdesiat detí vo veku od šesť do osemnásť rokov. Dôvodom ich pobytu bola veľká vzdialenosť od školy. Tieto deti pochádzali z komunit, ktoré možno prirovnať k našim kopaniciam. Niektoré z nich by do školy museli dochádzať aj päť - šesť hodín pešo, a to v akomkoľvek počasí, čo by bolo pre ne nemožné. Preto deti pravidelne každú nedeľu prichádzali do „casity“, kde zotrvali v priebehu celého týždňa. Dopoludnia trávili v škole, popoludní ich čakal rôzny program - upratovanie internátu, pečenie chleba, návšteva termálnych kúpeľov či ihriska. V piatok po obede sa potom opäť vybrali pešo domov. Nie však za oddychom, ale preto, aby cez víkend pomáhali doma rodičom s prácou na poli alebo pri pasení lám.

PRI DOMÁCICH ÚLOHÁCH

My sme im počas celého týždňa asistovali pri všetkých činnostiach, prácach aj učení. Naša činnosť zahŕňala rovnako doučovanie a pomoc pri domácich úlohách, umývanie

DETI DO LARESKÉHO INTERNÁTU PRICHÁDZALI Z ODLAHLÝCH KOMUNIT

riadu, sprevádzanie na ihrisko i čítanie rozprávok na dobrú noc. Pre deti sme sa skrátka na čas stali ich staršími sestrami. V čase letných prázdnin, ktoré v Peru pripadajú na január a február, sme pre deti pripravovali letnú akadémiu. Moja činnosť sa potom ešte rozšírila o vyučovanie anglického jazyka na miestnej základnej aj materskej škole.

Neľahké začiatky

Na misijného dobrovoľníka spočiatku čaká v novej krajine mnoho výziev a aklimatizácia si vyžaduje určitý čas. V našom prípade to bola napríklad výšková choroba, s ktorou sme sa museli prvé týždne popasovať. Bola to však aj počiatočná jazyková bariéra, zvykanie si na celkom odlišnú stravu, na chlad i na fakt, že vo výške nad tritisíc metrov sa musíme naučiť žiť bez radiátorov či teplej vody. Bol to tiež život bez civilizačných vymožeností, bez televízie, mobilného signálu a internetu. Ten sme mohli využívať na posielanie správ domov približne raz za dva týždne, keď sme sa počas víkendu

vybrali do mesta vzdialeného niekoľko hodín cesty autobusom.

Nebolo to jednoduché, avšak prospešné - aby sme mohli lepšie pochopiť deti, s ktorými sme pracovali, museli sme prijať aj ich podmienky a spôsob života. Pamätám si, ako som si pred odchodom na misiu v outdoorovom obchode kupovala kvalitné turistické oblečenie do zimy a topánky. A pamätám si aj, ako som sa v tom čistom novom kvalitnom oblečení zahabla, keď som sa ocitla v hlúčiku detí, ktoré v tom chlade pobehovali v roztrhaných svetrikoch, ufúľaných starých teplákoch a naboso v sandáloch. Ako však čas plynul, rozdiely sa postupne strácali a my sme medzi deti celkom zapadli (aj tým ošúchaným oblečením).

Ako na konci sveta

Deti si nás rýchlo obľúbili a niektoré z nich nás pozývali aj na víkendové návštevy k sebe domov. Mali sme tak možnosť zažiť svet, z ktorého pochádzali. Často to boli celkom jednoduché kamenné domčeky.

NA NÁVŠTEVE V JEDNEJ Z HORSKÝCH KOMUNIT: DETI NÁS OBČAS POZÝVALI K SEBE DOMOV

V TERMÁLNYCH KÚPEĽOCH

CHLAPCI Z LARESKEJ „CASITY“

Tvorila ich jediná tmavá miestnosť s pieckou a bez nábytku, v ktorej spolunažívala mnohopočetná rodina. V niektorých komunitách dokonca nemali ani elektrinu - otec rodiny po zotmení zapálil petrolejku, spoločná večera prebehla pri jej mihotavom svetle a išlo sa spať. Ráno sa vstávalo zavčasu - aby sa na poli stihlo urobiť čo najviac práce. Život ľudí hŕ nám pripadal ťažký a drsný, ale zároveň čistý. Napriek tomu, že sami mali málo, vždy k nám boli veľmi pohostinní, zakaždým sa s nami podelili a ponúkali nás pečenými zemiakmi a čajom. A boli aj hlboko duchovne založení. Občas sme sprevádzali miestneho kňaza na jeho cestách po komunitách, kam chodieval odslúžiť pre ľudí svätú omšu. Obyvatelia ho vždy už z diaľky zdravili a srdečne vítali. Bolo vidieť, že ho majú vo veľkej úcte. Deň,

keď do ich komunity zavítal kňaz, akoby bol pre nich sviatkom.

Vianoce na peruánsky spôsob

Misia je o vzájomnom obohatení sa a o výmene. Nielen skúseností, ale aj kultúrnych zvykov. Každý dobrovoľník so sebou prináša kus svojej kultúry a má možnosť spoznať zvyky a tradície krajiny, v ktorej pôsobí. Hoci to boli moje prvé Vianoce v živote

CESTY DO HORSKÝCH KOMUNIT

strávené bez rodiny a v srdci sa objavil aj smútok z odlúčenia od blízkych, osamelosť som počas Vianoc rozhodne necítila. Prežívala som ich v spoločnosti lareských detí a priateľov, a tak rodinná atmosféra Vianoc predsa nechýbala. V adventnom období sme pre deti pripravovali rôzne tvorivé dielne, vyrábali sme ozdôbky či adventný veniec a naučili sme miestne deti piecť slovenské medovníčky. Oni zasa

DETI SA UČIA PIECŤ MEDOVNÍČKY

naučili nás, že medovníčky vôbec nemusia mať iba tvary hviezdíček či stromčekov, ale pokojne môžu mať aj tvar lamy či kondora. Zaujímavosťou je, že pre ľudí v peruánskych horách nebol najtradičnejším symbolom Vianoc vyzdobený stromček, ale v prvom rade betlehem bohato zdobený kvetmi.

Štedrý deň v peruánskych horách prebiehal ako každý iný deň v roku. Že ide o deň výnimočný, sa dalo rozpoznať až po zotmení. Námestie sa zaplnilo zvedavcami a deti z nášho internátu pre celú dedinu

zahráli divadielko o narodení Ježiška. Konala sa tiež slávnostná svätá omša a o polnoci sa na oslavu Kristovho narodenia spustil ohňostroj.

Dvadsiateho piateho decembra sa po dopoludňajšej svätej omši (na ktorej sa ako obetné dary niesli slovenské medovníčky) v jedálni internátu zišli rodičia všetkých detí. Konal sa slávnostný obed pozostávajúci z lamy so zemiakmi, po ktorom nasledovala dlhá „fiesta“. Deti oblečené v tradičných krojoch a pončách predvádzali divadielka

DETI Z INTERNÁTU PREDVIEDLI DIVADIELKO O NARODENÍ JEŽIŠKA PRE CELÚ DEDINU

a tančeka, ktoré si nacvičili. Ako sme sa od miestnych dozvedeli, vianočné darčeky sú v týchto končinách vzácnosťou. Ani deti z nášho internátu neboli zvyknuté dostávať darčeky, pretože ich rodiny sú chudobné. My sme im však Vianoce predsa spestrili užitočnými darčekomí vďaka príspevkom dobrých ľudí zo Slovenska.

Misia na rok, spomienky na celý život

Po roku môjho pôsobenia v Peru prišla ťažká rozlúčka. Myslím si, že rozlúčiť sa a odísť z misie bolo pre mňa ešte ťažšie ako odísť na ňu. Vedela som totiž, že svojich peruánskych priateľov a deti, ktoré som si obľúbila a s ktorými nás spájalo toľko krásnych zážitkov, už pravdepodobne nikdy neuvidím. To sa však naplnilo iba čiastočne. Po čase, keď sa najstaršie deti z „casity“ dostali na štúdiá do mesta, vyhľadali si ma cez sociálne siete. S niektorými z nich som v kontakte doteraz.

Rozhodnutie odísť na misiu do Južnej Ameriky bolo jednou z najdobrodružnejších vecí, aké som v živote urobila. Misia bola pre mňa po mnohých stránkach obohacujúca. Spoznala som novú krajinu a jej kultúru, získala krásne priateľstvá, odhalila som vlastné limity a slabosti. V neposlednom rade som

PRÍPRAVA NA VIANOCE

si upravila svoj hodnotový rebríček. Odrazu som bola vďačná za toľko vecí, ktoré som predtým považovala za samozrejmosť!

Ja som na výmenu v Peru nechala kus seba samej. Snažila som sa darovať svoj čas, podeliť sa o svoje talenty s ľuďmi, ku ktorým som bola vyslaná. A už viem definovať, kto je to vlastne misijný dobrovoľník. Je to človek - kvapka, ktorá dostala šancu svojou troškou sfarbiť oceán.

SLÁVENIE SVÄTEJ OMŠE NA PRVÝ SVIATOK VIANOČNÝ V LARESKOM KOSTOLÍKU

VEDA A VIERA

Autor: Peter Nguyen van Luong SVD
Foto: svdphotos.org

VZŤAH VIERY A VEDY JE
TÉMOU, KTORÁ MÁ HL-
BOKÉ HISTORICKÉ KO-
RENE A ZÁUJEM O ŇU
NEUTÍCHA ANI DNES.
OBYČAJNE SA SÚSTRE-
ĐUJE NA OTÁZKU, ČI SÚ
VIERA A VEDA VO VZÁ-
JOMNOM SÚLADE, ALE-
BO SÚ NEZLUČITEĽNÉ.

Viera v Boha a empirická veda sú ako dva jazyky, dva uhly pohľadu, ktoré vyjadrujú niečo iné, resp. iným spôsobom osvetľujú skutočnosť. Kým veda sa zaoberá prírodným svetom, teológia svetom duchovným. Kým veda sa venuje otázke *ako*, viera skúma otázku *prečo*. Židovský rabín Jonathan Sacks dodáva: „Veda sa snaží rozobrať svet na súčiastky, aby videla ako funguje, kým filozofia a teológia sa snaží spojiť svet späť, aby videla, aký to má zmysel.“

Vzájomné obohacovanie

Moderná veda má pritom svoj pôvod práve v kresťanskom chápaní sveta. Najväčším prínosom k jej formovaniu bolo presvedčenie, že existuje tajomstvo, ktoré možno odhaliť. Ako sa mohlo toto presvedčenie tak výrazne vštepiť do európskej mysle? Pochádzalo zo stredovekého dôrazu na Božiu múdrosť: každá maličkosť je riadená a usporiadaná, a skúmanie prírody môže viesť iba k racionálnemu potvrdeniu viery. Viera v rozumovú poznateľnosť sveta je základom každého vedeckého výskumu.

Kľúčové osobnosti vedeckej revolúcie v 17. storočí tak boli z veľkej časti veriaci: matematik Isaac Newton, astronóm Johannes Kepler, chemik Robert Boyle a ďalší, ktorí videli vo vede prostriedok k objavovaniu krás Božieho diela. Albert Einstein raz povedal: „Najnepochopiteľnejšie na našom vesmíre je to, že je pochopiteľný.“

Konfrontácia vedy a viery

Svätý pápež Ján Pavol II. pri návšteve Kolína nad Rýnom v roku 1980 zdôraznil, že z hľadiska viery nemožno pri hľadaní nových vedeckých právd zasahovať do suverénneho vedeckého postupu. A naopak, nové vedecké objavy nemôžu narušovať vieroučný obsah nejakej pravdy, hoci môžu prispieť k jej lepšej formulácii a výstižnejšiemu vyjadreniu. Pri tejto príležitosti sa pápež ospravedlnil za tie konflikty, ktoré boli vyvolané zásahom cirkevných ustanovizní do procesu vedeckého poznania.

Limity vedy

Dá sa povedať, že pokrok vedy prináša veľa úžitkou (napr. v biológii, medicíne, fyzike atď.), existujú však aj riziká a reálne nebezpečenstvo. Technický pokrok môže totiž poskytnúť materiálny základ pre povznesenie človeka, ale sám ho zabezpečiť nemôže. Človek obklopený výdobytками modernej techniky, a v dokonalom zabezpečení svojich životných potrieb akoby strácal záujem o hodnoty, ktoré stoja nad tými materiálnymi, zabúdajúc na krehkosť a pominulosť ľudského života.

Veda a náboženstvo preto môžu spolupracovať tak, že poukážu na svoje vzájomné hranice a zabránia dvom nebezpečným extrémom: pápež sv. Ján Pavol II. v roku 1990 na adresu vzťahu viery a vedy vyhlásil: „Veda môže očistiť náboženstvo od omylov a povier, náboženstvo môže očistiť vedu od idolatrie a od rôznych foriem falošného absolútna.“

Záver

Medzi tým, čo nájde veda, a tým, čo potvrdzuje viera, nemôže byť skutočný rozpor. Vzájomne sa dopĺňajú a obohacujú, aby pomáhali ľuďom utvárať si správnu a vyváženú koncepciu o živote a zároveň prehľbovali všetky dimenzie ľudského ducha.

Na záver by som si rád požičal výrok sv. Jána Pavla II. z jeho encykliky *Fides et Ratio*: „Viera a veda sú ako dve krídla, ktorými sa ľudský duch povznáša ku kontemplácii o pravde.“

Amazónia

Text: Dávid Kancian SVD
Foto: Archív SVD, Pixabay.com

Krajiny: Brazília, Bolívia, Peru, Ekvádor, Kolumbia, Venezuela, Guyana, Surinam a Francúzska Guyana
Rozloha: 7 mil.km² (z toho amazonský prales je 5,5 mil. km²)

Milovaná Amazónia

Pápež František vydal minulý rok na sviatok Obetovania Pána posynodálnu apoštolskú exhortáciu „Querida Amazonia” (Milovaná Amazónia). Adresoval ju celému svetu, aby prebudil lásku a záujem o ňu. V exhortácii sa s nami delí, o akej Amazónii sníva. Celkovo ponúka štyri sny: sociálny, kultúrny, ekologický a cirkevný. Sníva o Amazónii, ktorá sa zasadzuje za práva chudobných domorodých národov, ktoré trpia z dôvodu konzumnej a individualistickej mentality kolonizátorov. Sníva o Amazónii, ktorá si uchová svoje kultúrne bohatstvo; pobáda mladých, aby dbali na svoje korene a zabránili tak oslabeniu kultúrnej rozmanitosti. Sníva o Amazónii, ktorá si uchová svoje prírodné bohatstvo a prirovnáva výkrik Amazónie k výkriku Božieho

Riečny delfín

ľudu v Egypte. V neposlednom rade sníva o cirkvi s amazonskými črtami tváre, v ktorej sa evanjelium inkulturovalo podľa vzoru vtelenia Božieho Syna. Sníva o častejšom slávení Eucharistie, skrze väčšiu prítomnosť kňazov, pritom zdôrazňuje aj veľkú úlohu laikov s nezastupiteľnou úlohou žien.

Pôsobenie SVD

V Amazónii sú verbisti prítomní v rámci régie Amazónia už 38 rokov. Hlavný dom je v meste Santarém, kde sa rieka Tapajós vlieva do Amazonky. V regii je asi 35 verbistov, zo 14 národností. Evanjelizácia Amazónie prebieha v niekoľkých krokoch, ako je formovanie lídrov, snaha o autentickú skúsenosť viery, láska k Božiemu slovu a slávenie Eucharistie. Spolupráca s laikmi je na dobrej úrovni. V r. 2017 vznikla AVA (Amigos do Verbo na Amazônia - Priatelia Slova v Amazónii). Ide o podpornú skupinu misionárov laikov, ktorá je zakorenená v spiritualite sv. Arnolda. Misia v Amazónii si okrem evanjelizácie vyžaduje boj za ľudské práva, ochranu pôvodných obyvateľov a starostlivosť o stvorenstvo.

Prvé sväté prijímanie

Zaujímavosti

- ide o najväčší dažďový prales na svete
- v Amazónii žije viac než 110 domorodých národov v stave dobrovoľnej izolácie
- rieka Amazonka kedysi tiekla na západ a vlievala sa do Tichého oceánu
- v Amazonke žije riečny delfín

Skúsenosť z Amazónie

Spracoval: Dávid Kancian SVD
Foto: Archív SVD

P. PAVOL BALÁŽ SVD
JE VESELY ČLOVEK,
MISIONÁR, VERBISTA.
JEHO PRVÝM MISIJNÝM
URČENÍM BOLA
BRAZÍLIA, KONKRÉTNE
OBLASŤ AMAZÓNIE.
PREŽIL TO. A DELÍ SA
S NAMI O SKÚSEŇ.

sa zastavil v Nitre. Vtedy som ani netušil, kto sú verbisti alebo Spoločnosť Božieho Slova. Ale po ďalších vzájomných stretnutiach som sa oboznámil, a už to išlo.

Ako si sa pripravoval na misiu v Amazónii?

Pravdupovediac, nejako špeciálne som sa nepripravoval. Keďže v tom čase som bol kaplánom v Terchovej, a tam bolo, a stále je, dostatok pastoračných a iných povinností, čo ma bavilo a doteraz baví, nerobil som si ťažkosti s tým, že sa musím špeciálne pripravovať. Samozrejme, že v podvedomí mi stále „vyhrávala“ pesnička, že raz z Terchovej ako kaplán odidem a to rovno do Amazónie, do krajiny pre mňa neznámej, keďže ešte nikdy som tam nebol, ale to som bral ako súčasť služby, ku ktorej som bol pozvaný. Pastорácia má bavila a stále baví, preto som ju žil v tom čase naplno. Mal som aj kúpenú knihu na učenie a zdokonaľovanie sa v portugalčine, keďže predtým som si v Bratislave robil aj jazykový kurz, no potom som len nejako na tú knihu „žmurkal“, keď som ju

videl na polici vo svojej izbe. S mojím budúcim amazónskym predstaveným som si parkrát napísal e-mail, a to bolo všetko. V jednom e-maile mi napísal, že si nemusím nosiť veľa vecí, a aj tie, čo si donesiem, aby boli také „na leto“, keďže je tam teplo, že o ostatné sa mi oni postarajú. Tak som to aj bral. A dobre som spravil. Na internete písali, že je tam tropické podnebie, tak som sa aj na to tešil, že sa zohrejmem. A veru, mal ten internet pravdu, bolo veľmi, veľmi teplo.

TYPICKÉ VYVÝŠENÉ DOMY

Aké boli tvoje začiatky v misii?

Prvýkrát som letel lietadlom, a keď pristálo na poslednom malom letisku v Santarém v Amazónii, a dvere lietadla otvorili, vtedy som pocítil, že ma čaká nové, ale úplne iné dobrodružstvo. Aj keď som mal na sebe v lietadle mikinu a tričko, tak hneď mikina išla dole, a aj napriek tomu, som bol do piatich minút mokrý ako myš. Nielen, že bolo neskutočne horúco, ale k tomu taká

vlhkosť, ako keby ste sa postavili nad komín parného vlaku. Ja som prvýkrát v živote „videl“ vzduch. Neskutočne čistá, hustá vôňa pralesa, a k tomu aj chuť. Nevieť to lepšie opísať, ale je to tam po tejto stránke, čo sa týka podnebia, úplne iné. V praxi to znamenalo, že som sa ako každý iný, musel aspoň 3-krát denne sprchovať, inak sa nedalo vydržať. Preto sa vraví o Brazilčanoch, že sú najčistejší obyvatelia na svete.

MARIÁNSKA ÚCTA U MLADÝCH

BLÍŽI SA ČAS OBEDU

Keď som prišiel ako kaplán do mojej prvej farnosti v Amazónii, tak môj farár, ktorý bol z Portugalska, mi vraví, aby som si nerobil ťažkosti z toho, že nebudem môcť vyvinúť takú aktivitu, ako na Slovensku, pretože aj telo sa potrebuje prispôbiť takému podnebiu, a trvá to tak do jedného roka. A mal pravdu. Trvalo to skoro rok, kým sa moje telo ako tak aklimatizovalo na miestne podnebie.

Čo sa týkalo jazyka, tak aj keď som nejaké to slovo už vedel, predsa som veľmi nerozumel. Rozprávali takou zvláštnou negramatickou amazónskou „rečou“, ktorej niekedy ani farár - Portugalec nerozumel, a gramaticky ich potom opravoval. Oni zase mali z toho radosť, že keď ich v škole a doma nenaučili správne rozprávať, tak aspoň na fare a v kostole majú „jazykové okienko.“ A keby som to mal všetko zhrnúť, aké boli začiatky, tak poviem: musel som sa znova narodiť a stať sa malým chlapčekom, pretože ináč by som tam pri zdravom rozume neprežil. Pretože Amazónia, ako každá iná krajina, má svoju vlastnú kultúru - neobyčajne krásnu, je tam iné podnebie, iný jazyk. Radosť žiť.

Čím ťa oslovili miestni ľudia? Ako ťa obohatili?

Neuveriteľne zhovorčiví, priateľskí a v hĺbke srdca veselí a šťastní ľudia. Také prijatie som doteraz ešte nezažil. Aj keď bolo viditeľné a jasné, že som cudzinec, pre nich „biely s modrými očami“, keďže oni sú takí „čokoládkoví“, nemali najmenší problém ma ako prvého oslovit' a nadviazať kontakt. To som fakt nikde nezažil. Samozrejme, že prvé sa pýtali, kto som, odkiaľ som, čo tam robím, ale takým priateľským štýlom, že nedalo sa neodpovedať. Ďalšia ich dobrá vlastnosť je otvorenosť. Nebáli sa ani mne, aj keď už vedeli, kto som, povedať pravdu, aj keď niekedy sa to ťažko počúvalo. Neraz som zažíval „šoky“, ale aj veselé a úsmevné príhody.

Napríklad každoročne v každej farnosti majú jedno veľké „hodnotiace pastoračné“ stretnutie, kde sa stretnú všetci koordinátori s pomocníkmi všetkých komunít a pastoračných aktivít farností. Tam, kde

PRVÝ DEŇ OSLÁV PATRÓNA FARNOSTI

FARSKÍ KOORDINÁTORI A POMOCNÍCI

som bol v prvej farnosti, ich bolo cez 150 účastníkov, na 3 dni, aby zhodnotili pastoračnú a spravili pastoračný plán na budúci rok pre celú farnosť. No a stalo sa, že na záver sa pán farár postavil a chcel od ľudí, aby povedali, čo si myslia o nás kňazoch, akí sme, čo robíme dobre a čo zle. A keďže títo

ľudia sú zhovorčiví a otvorení, tak sme si vypočuli všeličo o sebe - takú spätnú väzbu som od ľudí a pred všetkými dovtedy nezažil. Jednoducho, nielen my sme od ľudí niečo vyžadovali, ale aj ľudia od nás, a nastavili nám zrkadlo.

Nehovoriac o tom, že okrem takého veľkého stretnutia raz ročne, sme mali raz za mesiac iné stretnutie ohľadom pastoraácie, ale na tom sa zúčastnili len hlavní koordinátori komunít a ich aktivít. Vraveli mi, že my, Európania, sme intelektuáli, ale zamrznutí - strnulí a niekedy aj bez radosti a „citenia/prežívania“ života, zatiaľ čo oni nie sú na tom dobre po vedomostnej stránke, ale zato sú veselí a majú radosť zo života. Môžem skonštatovať, že v tomto majú pravdu. Hovorievali: „Kňaz má byť medzi veriacimi, a nie za stenami fary.“ Doslova nemo kričali, že nás potrebujú medzi sebou a nemali by sme byť zatvorení „vo svojom pohodlí.“ Preto môžem povedať, že oni mi dali viac ako ja im - nepočítajúc samozrejme, službu ako kňaza.

Na aké zvyklosti si narazil v Amazónii, čo sa ti ťažšie prijímalo?

Tak boli to napríklad sviatky ako Vianoce. Slávia sa len jeden deň - 25. decembra. Nič

viac. Dokonca ani Štedrý deň nemajú taký, aký máme my na Slovensku; je to obyčajný pracovný deň. Berú to ako sviatok rodiny, kde sa stretne celá rodina a oslavujú. Sv. omše na Vianoce sú len večer, keďže doobeda by nikto do kostola neprišiel. Potom som nerozumel, ako je to možné, že sviatok patróna svojho farského kostola slávia aj 13 dní. Na každý deň predložia kňazovi tému na homiliu, ktorú si musí pripraviť. Nie kňaz si vyberá tému, ale vyberú ju laici.

Keďže Brazília, čo sa týka sociálneho systému, nie je tak dobre na tom ako Slovensko, konajú sa rôzne demonštrácie. A kňaz musí byť na čele, musí stáť a chrániť ľudí, ktorí sú na „okraji spoločnosti“, a bojovať za spravodlivosť a pokoj. Na Slovensku som sa nemal toto kde a ako naučiť. Vidieť kňazov a zasvätených na čele demonštrácie mi naháňalo strach. Ísť na návštevu k primátorovi bola normálna a slušná vec. Ale tu sa očakávalo, že aj na zasadnutie zastupiteľstva, aj keď som tam nikdy nebol pozvaný, príde kňaz, postaví sa a pomenuje veci aké sú.

Tiež nie raz ma prišiel člen z mestského zastupiteľstva na faru prehovárať, aby som sa zúčastnil spoločných sobášnych obradov, kde on sobášil naraz aj niekoľko manželov,

V DEŇ SLÁVNOSTI PATRÓNA FARNOSTI - SV. ANTON PADUÁNSKY

a ja som ich mal požehnať. Bolo to niekedy pre mňa až groteskné, čo všetko robili preto, aby som ich len požehnal, aj keď s katolíckym manželstvom to nemalo nič spoločné.

Koľko rokov si strávil v Amazónii?

Bolo to necelých osem rokov, ale bol to určite požehnaný a na skúsenosť v inej kultúre pekný čas. Hovorím aj ostatným spolubratom, ktorí neboli v misiách, aby, keď je to možné, išli aspoň na misijnú

skúsenosť, hoci aj len na tri roky. Aby pochopili, že ľudia rozmyšľajú aj ináč, aby viac spoznali seba, aby zistili, že existuje aj iný svet, ktorý je možno krajší, aj keď aj tvrdší, kde prídu na svoje limity a pochopia, akí sú malí a Pán Boh veľký.

Po misii v Amazónii si prišiel naspäť do Slovenskej provincie, momentálne

zastáva úlohu misijného sekretára. Ako vnímaš túto svoju službu?

Je to zaujímavá úloha či služba. Ani vo sne mi nenapadlo, že raz môžem byť v tejto pozícii. Sem tam sa aj teraz zamýšľam, ako som sa sem dostal, a nechápem. Po niekoľkých rokoch služby vo farskej pastoračii, teraz služba trochu iného formátu. Ale na druhej strane sa veľmi teším, ak môžem byť medzi ľuďmi. Pretože úlohou misijného oddelenia a misijného sekretára,

je šíriť misijné povedomie o potrebe misijnej činnosti Cirkvi a verbistov vo svete, medzi veriacimi. Takže mojou hlavnou úlohou je misijná animácia. Obyčajne ju robíme prostredníctvom ľudových misií, duchovných obnov a exercícií, navštevujeme školy, kde rozprávame o misiách vo svete, prezentujeme našu Spoločnosť, prácu našich misionárov, navštevujeme farnosti atď.

Momentálne, v tejto „covidovej“ dobe, sa mnohé podujatia nemôžu uskutočniť, ale robíme, čo môžeme. V niektorých farnostiach sa dali dokopy laici a vytvorili tak spoločenstvo pod názvom „Misijná rodina“. Raz mesačne sa stretávajú, aby sa modlili za misionárov, rozprávali spolu s kňazmi o potrebe „misie“ ako takej. Samozrejme, že nemenej dôležitá úloha je získavanie finančných prostriedkov a darov na zabezpečenie služby misionárov v misiách, financovanie kurzov a materiálne zabezpečenie pre novomisionárov, ktorí odchádzajú a taktiež prichádzajú k nám zo zahraničia.

Čo by si rád odkázal čitateľom Mladého misionára?

Buďte dobrí a modlite sa, aj za seba aj za druhých.

SVÄTÁ OMŠA S MIESTNYM BISKUPOM

MOMENTÁLNE AKO MISIJNÝ SEKRETÁR PRE SLOVENSKÚ PROVINCIU

LIST Z NOVICIÁTU

Autori: Benedikt Kočamba, Jakub Doktor
Foto: Archív SVD

DRAHÍ PRIATELIA, ČITATELIA MLADÉHO MISIONÁRA A DOBRODINCI!
SRDEČNE VÁS POZDRAVUJEME Z NOVICIÁTU VO VIDINEJ!

Túto neodmysliteľnú fázu formácie (noviciát) sme začali 8. septembra. Po sľuboch našich starších spolubratov v Nitre, sme sa nevrátili s nimi do Misijného domu v Bratislave, ktorý bol pre nás nejaký čas domovom. Smer našej iný - Misijný dom Božského Srdca vo Vidinej. Miesto, ktoré je pre mnohých verbistov zo Slovenska miestom zážitkov, radosti i mnohých výziev, keďže už vyše 30 rokov je miestom noviciátu - fázy formácie, ktorá nasleduje po postuláte a je intenzívnym prehlbovaním vzťahu s Bohom, svojho povolania, poznávaním Spoločnosti Božieho Slova a samozrejme je časom poznávania seba samého, pod vedením skúseného novicmajstra P. Bartolomeja Barátha SVD. Chceli by sme Vám priblížiť, čo sme zatiaľ prežili, náš program, naše pocity, dojmy a postrehy z noviciátu.

Niekoľko dní po začatí noviciátu nás svojou návštevou poctil brat G. Mazola Mido SVD, generálny vizitátor. Absolvoval s nami rozhovor a spoločný program. Na záver generálnej vizitácie naše kroky viedli do Bratislavy, kde sme mohli stretnúť našich spolubratov zo Slovenska aj z Česka. A čo viac - stretli sme pápeža! 15. septembra sme sa zúčastnili svätej omše v Šaštine, ktorú celebraval Svätý otec pri príležitosti

svojej návštevy na Slovensku. Plní zážitkov, duchovnej posily, myšlienok pre ďalšie dni a nových priateľstiev so zasvätenými osobami, s ktorými sme trávili tento milostivý čas v Šaštine, sme sa vrátili do Vidinej.

Keďže sa Vidiná pre nás na rok stáva domovom, na podnet P. Emila Králika, rektora domu vo Vidinej, sme sa počas našej prvej nedeľnej svätej omše miestnym veriacim vo Vidinej predstavili a priblížili sme svoju cestu povolania. Ľudia nás prijali s otvoreným srdcom, plní radosti z toho, že po troch rokoch znova vidia novicov.

MISIJNÝ DOM VO VIDINEJ

PRIJATIE REHOLNÉHO RÚCHA

4. november bol výnimočným dňom a to v niekoľkých ohľadoch. V tento deň sme d'akovali Nebeskému Otcovi za 70 rokov života nášho pátra novicmajstra. Ani my novici sme nemali núdzu o pozornosť, keďže sme v rovnaký deň prijali z rúk pátra provinciála Pavla Krutáka reholné rúcho.

Možno sa pýtate, aký je náš program Ráno začíname rannými chválami o 6:45 a svätou omšou. Po raňajkách máme duchovný program, ktorý zahŕňa meditáciu, čítanie Svätého písma a rozjímanie nad Božím Slovom. Potom nasledujú prednášky o duchovnom živote, živote v spoločenstve, zasvätenom živote, o histórii a charizme Spoločnosti Božieho Slova. Po dobrom obede, chvíľke oddychu a dobrej káve „našej každodennej“ si vyhrnieme rukávy a ideme pracovať podľa hesla: „Ora et labora“. Po práci siahneme po dobrej knihe, alebo podľahneme „syndrómu svätého Jozefa“ (spánok). Po večerách a večeri máme voľno a rekreáciu, počas ktorých niekedy naše kroky vedú do kaplnky, srdca nášho Misijného domu, aby sme v súkromí zotrvali s Pánom. A potom už len oddych a spánok.

Čo pre nás čas noviciátu osobne znamená?

BENEDIKT KOČAMBA

Do noviciátu som išiel s obavami a s rešpektom pred niečím novým, no s vedomím, že duch je „hladný“ po napredovaní a tak ťahá celého človeka napred. Prvou viditeľnou zmenou bola menšia komunita, a tiež život v ústraní. Zisťujem, že som to ja, kto rozhoduje o tom, ako využijem tento milostivý čas a či prinesie potrebné ovocie. Pretože nechodíme do školy, mám viac priestoru na čítanie duchovnej literatúry, na modlitbu a samozrejme na premýšľanie. Uvedomujem si, že tým hlavným pilierom je práve modlitba a vzťah s Bohom. Najradšej mám len tak zotrvať v Jeho prítomnosti, v kaplnke pri kríži, kde nachádzam spoločníka na mojej životnej ceste, uvedomujúc si, že bude neraz i krížovou. Radosné dni striedajú dni, na konci ktorých si poviete, ako dobre, že končí. Bez boja a bez ťažkých skúšok by sme sa nikdy nestali Božími bojovníkmi a jeho kňazmi. Nechávame sa pretvárať Božou milosťou, aby z nás vyzliekol starého človeka, obliekol nového, a neustále ho obnovoval a pretváral. S touto myšlienkou som si obliekal reholné rúcho, pričom to bol zatiaľ najväčší zážitok z noviciátu. Prosím o modlitbu, aby som mal

silu napredovať. Vyplávať s loďkou môjho života, ktorá sa síce najbezpečnejšie cíti v prístave, no preto nebola postavená. Aby som ostal verný povolaniu a bol dobrým bratom pre svojich spolubratov.

JAKUB DOKTOR

„Krok za krokom za Ježišom“

Toto je môj tretí rok v Spoločnosti Božieho Slova. Je to rok iný, ako ostatné, v ktorom nezápasím s učením a nepremýšľam o tom, ako to tí filozofi mysleli a čo chceli povedať o existencii Boha. Za školu a vzdelanie som veľmi vďačný a musím si priznať, čím viac sa učím, tým viac spoznávam, čo ešte neviem. Ale vráťme sa do Vidinej. Na začiatku mojej cesty v Spoločnosti sa mi páčil názov tejto dediny. Často som si v duchu hovoril: „Vidiná bude tým miestom..., vidinou

PRI POPOLUDNAJŠEJ PRÁCI

mojej budúcnosti. Tam sa uvidí, či je toto tá cesta, na ktorú ma Pán povolal ako misiónára.“ Avšak teraz sa na tom len pousmejem a uvedomím si, že noviciát je miestom, kde môžem vidieť do svojho vnútra. Nahliadnuť, čo naozaj v srdci nosím a čo v ňom naozaj je. Vidiná nie je miestom, teda to, čo je okolo, ale vo vnútri.

P. Baráth má dlhoročné skúsenosti a vie, ako predkladať svojim zverencom materiál a duchovne ich viesť. Som inšpirovaný množstvom duchovného bohatstva a životných inšpirácií svätých. To, ako žili, konali, učili, ako sa borili so svojimi slabosťami a ako rokmi tvrdej práce prišli do vytúženého cieľa. Sám som inšpirovaný aj miestom, kde žijem. Kaštieľ, ktorý bol darom od grófkы Hedvigy Asbóthovej, a kostolík, ktorý bol tiež dielom manželov Asbóthových, svedčí o tom, aký hlboký vzťah mali s Ježišom a dôveru v jeho Najsvätejšie Srdce. Častokrát si kladiem otázku, aký by bol môj chrám, ktorý by som postavil Bohu? Čo, alebo kto by bol v centre a čím všetkým by bol naplnený?

Mám možnosť spoznávať život a spiritualitu sv. Arnolda Janssena. Nebol človekom, ktorého by považovali za schopného založiť Spoločnosť Božieho Slova, ale Božia milosť cez neho pôsobila. Preto aj on je pre mňa vzorom, že Bohu je všetko možné, a cení si našu snahu.

NA VÝLETE S NOVICMAJSTROM

Život je naplnený až vtedy, keď žijeme vo vzťahoch s druhými. Z prednášok „o živote v komunite“ ma inšpirovala myšlienka: „Až vo vzťahu k druhému môžem objaviť, kto naozaj som.“ Noviciát je miestom napredovania a výziev, akou je napríklad aj príhovor prvoprijímajúcim deťom. Pracuje síce tréma, ale aj to je súčasť dozrievania. Venujeme sa aj práci okolo domu, z času na čas pomáhame P. Ľudovi Fejovi, ktorý sa rozumie drevu. Stále mám problém rozlíšiť medzi kmeňmi jaseňa, lipy, smreka a duba.

Avšak najdôležitejšie je, že som tu pre Toho, ktorý si ma povolal. Ten, ktorý sýti moju dušu, učí ma láske, pomáha, vedie a dáva potrebné milosti, aby som mohol kráčať každým dňom, krok za krokom, za Učiteľom.

Drahí priatelia a dobrodinci ostávate v mojich modlitbách a prosím ja o tie vaše.

SO SPOLUBRATMI V ŠAŠTÍNE

Chceme Vám taktiež popriať požehnané vianočné sviatky, nech sú pre nás nádejou, že ešte stále máme v sebe kúsok lásky a viery, ktorú môžeme ponúknuť ľuďom okolo nás. Nehľadáajte žiadne jasličky pre prichádzajúceho Ježiška, ale dovoľte, aby sa miestom pre Svätú Rodinu stalo vaše srdce.

S pozdravom,
novici Jakub a Benedikt

„KEĎ BOH VSTÚPI DO TVOJHO SRDCA, OBDARÍ AJ TÝCH, KTORÝCH V ňOM NOSÍŠ.“
drahí priatelia, vedzte, že v ňom máte miesto. ostávajte aj naďalej duchovne spojení, ako jedna veľká rodina.

Vašek na praxi -na rok zpátky v Česku

Autor: Václav Plánka
Foto: archiv SYD

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI
PŘEDSTAVOU O PASTORAČNÍ
PRAXI A ZKUŠENOSTÍ?
RÁD BYCH SE S VÁMI PODĚLIL
O PRVNÍ DOJMY A ZÁŽITKY
Z JEDNÉ TAKOVÉ PRAXE...

Srdečně zdravím z Kolína všechny čtenáře Mladého misionáře. Po čtyřech letech formace na Slovensku jsem opět na delší čas v Česku - konkrétně na rok. Je to mile zvláštní pocit, jako bych znovuobjevoval to, co už znám. Třeba když na mši svaté koukám do slov písně v kancionálu a tvrdím sám sobě, že ji neznám. Potom však, jak poslouchám melodii, uvědomím si, že je to vlastně stará známá a dokonce jedna z mých oblíbených písní. Je také fajn mluvit znovu česky, byť někdy mi to trochu ujede a zaskočím pro pár

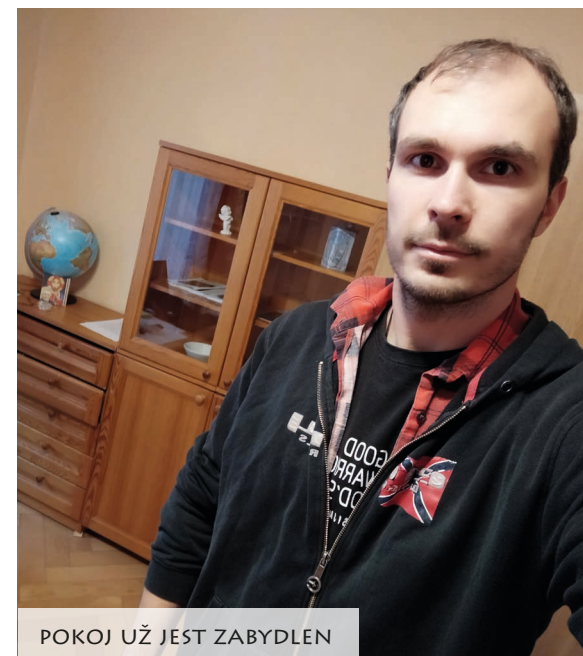
slov zpátky na Slovensko. To mi to však místní musí prominout, zvlášť když se mě snaží nakazit středočesko-pražským dialektem: „hezkéej, přidu dyl (=později)“ a podobně. Mimo jiné mě potěšila milost slyšet (a to dokonce několikrát) Svatováclavský chorál, který na Slovensku na svátek sv. Václava samozřejmě nehrají. Ale i když jsem v Česku, nezapomínám na Slovensko a tamější spolubratry, odevzdávám je Pánovi v adoraci několikrát do týdne, protože mi spolubratři a také „mamy, ockovia, babky, sestry a bratia v Kristovi“ chybějí.

Kolín je pro mě městem s vůní mnoha pekáren, tu vůní sladkých, tu zase slavných. Co jsem zatím měl možnost poznat, tak i lidé jsou zde moc milí. Do krásných, starobylých (ve velké míře opravovaných) chrámů jich chodí méně než na Moravě nebo

v Bratislavě. Zato však mám pocit, že ti, kteří přijdou, jsou přítomni, protože chtějí, ne proto, že „se přece do kostela chodí“. Jinak se rádi drží svých zvyklostí a ne každé novinky vítají s nadšením.

Konečně jako velcí bohoslovci přede mnou...

Ještě když jsem byl malý kluk, začali k nám do farnosti chodit bohoslovci verbistů na pastorační praxi. Dnes jsou to většinou již kněží a já tenkrát ještě jako malý ogar jsem k nim vzhlížel. Připadalo mi, že všechno vědí, v liturgii se nikdy nespletou, jsou vždy dobře naladěni, mají spoustu energie a na požádání kněze dokážou i nemožné. O tom, že jednou budu taky na podobné praxi, jsem neměl tenkrát ani tušení. Když ji teď prožívám sám, tak zjišťuji, co taková praxe všechno obnáší a že je to úplně jiné než se očím malého ogarka zdálo. Kdybyste totiž byli bohoslovec na praxi, mohlo by to vypadat nějak takto:

Nejprve je potřeba naučit se pokoře. To se dělá tak, že si půjčíte auto spolubratra, kterému nefunguje autobaterie (o čemž samozřejmě nemáte tušení). Poté stačí

jen zastavit před přechodem na výjezdu z křižovatky, zadusit motor a už nenastartovat. Celá křižovatka se potom ucpe už úplně sama, to nemusíte dělat nic. Ostatní řidiči vyjadřují svou podporu v této situaci troubením a někteří dokonce i ukazováním na čelo signalizují, že chápou, že vás bolí hlava. A tadá... pokora je na světě. Naštěstí dobrý Pán Bůh (po již pokorné modlitbě) sešle včas milosrdného samaritána, který pochopí a pomůže doopravdy.

Po pokoře následuje (ne)zapomínání. Pastorační praxe poskytuje spoustu příležitostí k zapomínání. Ať už zapomínání věcí (zejména klíčů), opakovaně jmen dětí (Veronika, které jsme dva měsíce říkali Alžbětko, by mohla vyprávět) nebo třeba také zapomenutí správné cesty autem na faru. Ještě jsem tu chtěl něco připsat, ale to jsem zapomněl...

Jak taková moje pastorační praxe vypadá?

Ze začátku jsem dělal všechno, co šlo, abych poznal farnost a farnost poznala

mě. Nyní už některé činnosti přenechávám farníkům a více se věnuju pomoci při pastorační. Kromě standardních, každodenních věcí, jako jsou služba kostelníka či ministranta, navštěvuji některé již nemohoucí farníky nebo i celá zařízení pro seniory či chráněné bydlení pro hendikepované. Lidé, které navštěvuji, mě v mnohém duchovně obdarovávají, takže se pro mě často stávají tato setkávání duchovním cvičením.

S otcem Karlem Tefou také připravujeme některé chlapce na přijetí svátosti biřmování, učíme náboženství a vedeme spolčo mladých. Také mj. přidávám zamyšlení na naše stránky verbisti.sk. A když jeden ze spolubratrů, kteří působí zde v Kolíně, na několik týdnů onemocněl, tak namísto jeho nedělní mše svaté jsem měl já bohoslužbu slova. To jsem si potom nebyl jistý kdo se tváří „vyhukaněji“, jestli já, nebo lidé v lavicích. Čas tu mám tedy pěkně vyplněný, ale vědomí, že tento rok nemusím studovat a psát žádné seminárky, mě velmi osvěžuje.

MŠE SVATÁ S MLADÝMI V MÍSTĚ NAROZENÍ SV. VOJTĚCHA, V LIBICI NAD CIDLINOU

PODVEČERNÍ POHLED NA CHRÁM SV. BARTOLOMĚJE

Praxe ze mě dokáže vytáhnout maximum

Už od prvního dne jsem musel dělat i věci, které mi jdou méně nebo třeba vůbec a nebyl tu žádný šikovnější spolubratr seminarista, který by to udělal lépe. Uvědomil jsem si, že teď je daný úkol na mně. To, jak jej udělám, musí být tím nejlepším, co v dané věci dokážu.

S údivem sleduju, že tam, kde já mám nedostatky, působí Duch Svatý a že s Jeho pomocí dokážu i to, co jsem dosud nedokázal. Například když mají na náboženství děti otázku trochu mimo téma, to, co jim potom říkám, jsem schopný z paměti podepřít přesnou(!) citací Písma svatého, a to dokonce i česky. Vnímám, že praxe je jako trailer, ochutnávka na film mého

budoucího působení jako kněze. Když vidím, co vše spolubratři bravurně zvládají, chovám k nim hluboký respekt a vděčnost Pánu Bohu, že máme v Česku takové misionáře.

Na závěr podobných sdílení z našeho života bývá prosba o modlitbu, tak i já se budu držet této léty ověřené praxe...

BRATRSKÉ POSEZENÍ S PP. GEORGE A KARLEM

Co nejsrdečněji tedy Vás, kteří čtete tyto řádky, v pokoře prosím o modlitbu. A to nejenom za mě, ale i za nová kněžská a řeholní povolání, třeba právě i z vaší rodiny. Je to potřeba. Já potom před Nejsvětější svátostí vzpomenu také Vás, milované sestry a bratři v Kristu, čtenáři Mladého misionáře.

Rozloučím se slovy letité, poetické modlitby, kterou mi předal náš farník, ctěný pan Václav Hulík.

PŘED MŠÍ SVATOU ČESKÉ VIETNAMSKÉ KOMUNITY

Měj Bože dík za každý nový den,
za svěží ráno, jež mi z temna svítá,
za paprsek slunný, jež mě vlídně vítá,
za vřelé poledne a noci sen,

za každý krok, jímž kráčím nezlomen,
za četná léta jež má vděčnost čítá,
za blahý mír, jež v moji skráň se splítá,
za víru v dobro, již mám neskloněn,

jest osamělý již mého žití kmen,
však dosud naděj v hlavě mojí šedé,
za kterou vděčím lásce tvojí jen,

jsem velkou milostí tvou obdařen,
vím že mě mocná tvoje ruka vede
a darem Tvým je každý další den.
Amen.

O. KAREL PŘI AKTIVITĚ NA SPOLČU MLÁDEŽE

Autor: Lukáš Hanúsek SVD
Foto: svdphotos.org

ČOMU/KOMU
VERÍM?

PRI TÉME OČKOVANIA SA OPÄŤ VRACIAME K TOMU ISTÉMU PROBLÉMU, KTORÝ SME RIEŠILI MINULÝ ROK PRI SVÄTOM PRIJÍMANÍ NA RUKU. VTEDY SME SA SNAŽILI UKÁZAŤ, ŽE NEMOŽNO POTVRDZOVAŤ SVOJE PRESVEDČENIE SVOJVOĽNÝM CITOVANÍM Z PÍSM, ALE ŽE PÍSMO MÁ BYŤ ZÁKLADOM, KTORÉ BY MALO FORMOVAŤ NAŠE PRESVEDČENIE.

Aby nedochádzalo k zmätkom a Cirkev mohla fungovať jednotná a bez omylu, ustanovil Pán Ježiš sv. Petra spolu s apoštolmi, ako tých, ktorým zveril interpretáciu toho, čo sám hovoril a konal. Keďže Nový zákon je ovocím ohlasovania evanjelia apoštolmi, zostáva ich úlohou, ale aj privilegiom ho vysvetľovať.

Svetská a cirkevná autorita

Dnes stojíme pred dilemou, ako sa zachovať zoči-voči možnosti očkovania ako spôsobu riešenia súčasnej pandemickej krízy.

Svetskú autoritu v tejto oblasti predstavujú konzília odborníkov a medzinárodné, či svetové zdravotnícke organizácie, ktoré reflektujú aktuálny stav zdravotníckej vedy, a vzhľadom na to vydávajú svoje odporúčania. Tie predstavujú určitý konsenzus v tejto

oblasti o tom, aké riešenia sa javia momentálne ako tie najvhodnejšie.

Cirkevnú autoritu predstavuje pápež a biskupi ako nástupcovia sv. Petra a apoštolov. Títo spolu s teológmi v modlitbe reflektujú nad tým, čo Boh hovorí dnešnému človeku, a ako možno žiť svoj život v súlade s Ježišovým učením. Veríme, že v moci Ducha Svätého potom vyhlasujú vieroučné pravdy. Aby však človek nezostal osamotený aj v určitých životných situáciách, vydávajú predstavitelia Cirkvi rôzne odporúčania pre konkrétne situácie, tak ako to je aj dnes počas pandemickej krízy.

Čo my na to?

Ako sme na tom z pohľadu uznávania autority? Sme doslova zavalení množstvom informácií: máme k dispozícii plné knižnice kníh, rôznorodé periodiká, internetové stránky, príspevky, či videá na sociálnych sieťach, ale aj kurzy, webináre, školenia atď. Sme zahŕnutí informáciami, ktoré je potrebné neustále overovať, triediť a prepájať, pretože často vedú k protichodným záverom, môžu byť vymyslené, nepresné, či zlomyseľne klamlivé.

Preto sa nám natíska otázka: Čomu/komu veriť? A toto je, myslím si, tá správna otázka. Pretože dnes, keď je spochybňované už takmer čokoľvek, zostáva človeku už len jeho viera. Rozhoduje sa na základe viery, ktorá vychádza z jeho sympatií, vnútorného nastavenia, presvedčenia, vlastnej životnej skúsenosti, či skúsenosti jemu blízkych ľudí. To je úplne prirodzené.

Závery plynúce z našej viery však môžu byť mylné a myslím si, že by nám malo záležať, aby sme sa čo najviac blížili k pravde. Ako kresťania totiž veríme, že pravda naozaj existuje a nemôže mať každý svoju vlastnú. To, čo sa dnes deje, sa bude môcť pravdivo vyhodnocovať až o niekoľko rokov (možno desaťročí). Rozhodovať sa ale potrebujeme už dnes, preto aj otázka pravdy našej viery je naliehavá.

Poučenie z dejín

Každé porovnanie pokrývkava, ale dovoľm si predostrieť jednu súvislosť z dejín Cirkvi. Na konci stredoveku a začiatkom novoveku prežívala Cirkev istý úpadok morálky. Tak najvyšší predstavitelia Cirkvi, ako aj kňazi, rehoľníci i veriaci ľud, boli

často „pokazení“ túžbou po majetkoch, moci, rodinkárstvom, korupciou a pod. Toto boli okrem iného práve tie dôvody, pre ktoré Martin Luther v určitom momente povstal voči niektorým praktikám v Cirkvi, a prečo mal aj takú vysokú verejnú podporu.

Napriek tomu, alebo možno práve preto, je toto obdobie tiež časom zrodu mnohých svätcov a vzniku nových rehoľných rádov, ktoré priniesli Cirkvi obnovu a dokázali ju vyviesť z ťažkého obdobia. Svätci Filip Neri, Angela Merici, Ján z Kríža, Terézia z Avily, František Saleský, Karol Boromejský, Vincent De Paul, Ignác z Loyoly, František Xaverský, či Ján z Boha, sú nám dobre známi, a práve oni sa vernosťou Cirkvi a svojou osobnou svätosťou stali tvárou reformy, ktorá sa prejavila na najbližšom koncile v Tridente. Naproti tomu Luther v istom momente neváhal nazvať pápeža antikristom a po vlastnej exkomunikácii bol až do konca života bojovníkom proti Cirkvi. Krátky záver: krajiny, ktoré zostali verné Cirkvi a pápežovi, teda Taliansko, Španielsko i Francúzsko, stali sa krajinami obrody. Zatiaľ čo Nemecko, ochudobnené a vyčerpané náboženským

rozkolom (občianskymi bojmi a pod.), bolo dlho z obrody vylúčené.

Zostávame v spoločenstve?

Vďaka vyššie spomínaným autoritám máme dnes naporúdzi istú oporu, ktorá nám môže pomôcť rozhodovať sa v ťažkých situáciách. Pre nás, veriace, je autorita Cirkvi ešte vyššia, ako autorita „vedy“, pretože poslušnosťou voči nej, aj keď s ňou nemusíme vždy súhlasiť, nemôžeme nič stratiť. Môže nás to stať život? Môže. Ale zostávame verní svojej viere. Môžeme si zachrániť život neposlušnosťou Cirkvi? Môžeme. Ale staviame sa mimo, nasledujeme seba a svoje presvedčenie. Tu však nesieme zodpovednosť sami, nie sme viac pod „ochranou“ Cirkvi.

Dnes sa svet pozerá aj na kresťanov a skúma, aké sú naše hodnoty a ako prispievajú k prekonaniu súčasnej krízy. V nej sa mnohí obracajú aj na duchovno, a sú mu viac otvorení. Aký príklad im dávame, aké hodnoty prezentujeme? Pokoj? Radost? Vernosť? Alebo hnev? Strach? Individualizmus? Každý z nás je misionárom, a aj v tejto situácii máme možnosť ukázať, aký je náš Boh.

obnova rehoľných slubov

Udalosti

generálna vizitácia

Návšteva pápeža Františka

Svätá omša vietnamskej komunity

tlačenie kapusty

Misijná nedeľa

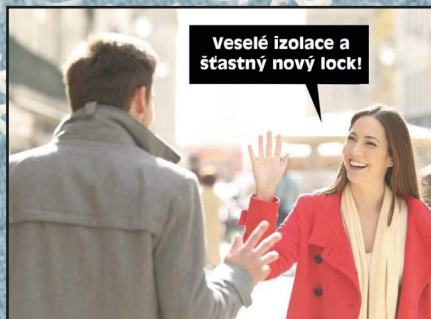
Provinciálne zhromaždenie

90 rokov našich sestier SSps na Slovensku

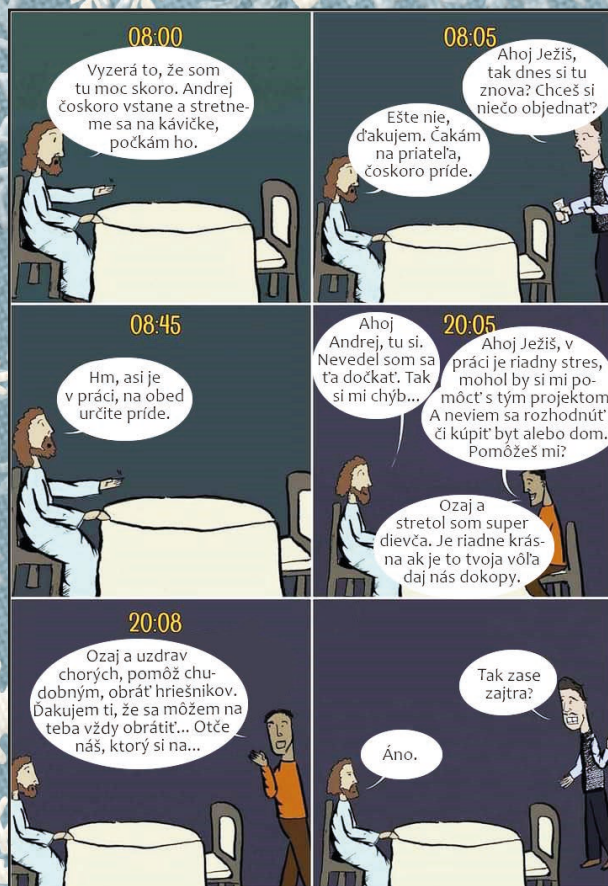
V OBRAZOCH

VZÁCNA DYCHBERÚCA FOTOGRAFIA

KŔMENIE MALÝCH MATKOU

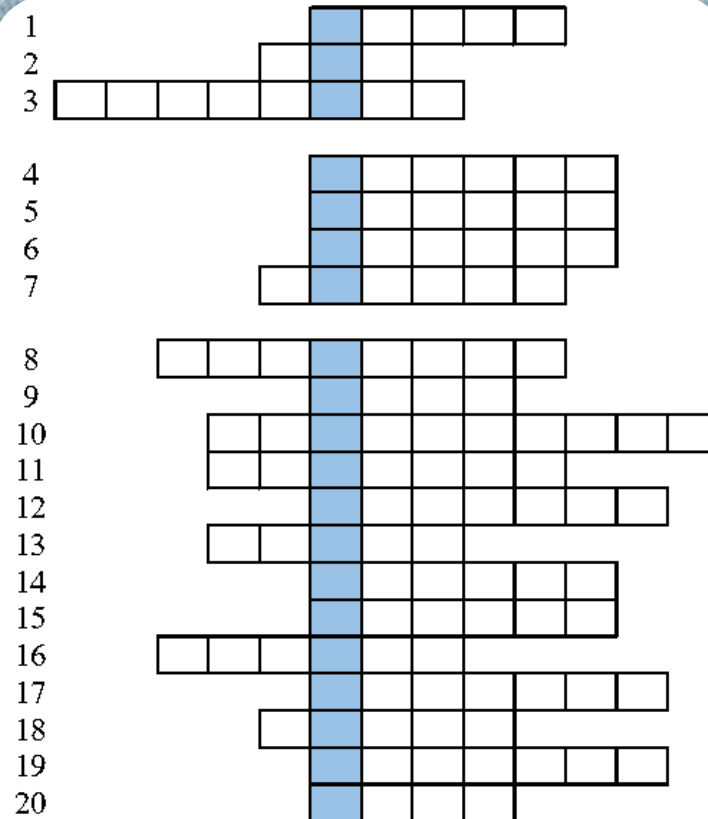

SÚŤAŽ o knižku:

Pripravil: Dávid Kancian
Foto: Pixabay

1. Jeden z titulov Božej matky.
2. Zachariášov syn.
3. Veľká rieka v Latinskej Amerike.
4. Matematik Isaac...
5. Zakladateľ troch rehoľných kongregácií.
6. Svätý Otec slúžil svätú omšu na tomto mieste na Slovensku
7. Priezvisko pátra novicmajstra.
8. Známy fyzik.

9. Krajina, v ktorej pôsobila laická misionárka Lenka.
10. Bývalý farár P. Pavla Baláža bol...
11. „Boh s nami“.
12. Jakub a Benedikt sú tento rok vo...
13. „Na počiatku bolo ...“.
14. Sladkovodný... (zaujímavosť).
15. Ora et...
16. Možno zo španielčiny preložiť ako domček.
17. Sviatky Narodenia Pána.
18. Pestún Ježiša.
19. František ...
20. Zvieratá spájané s mudrcmi z východu.

Správne odpovede môžete poslať na:

e-mail: mladymisionar@gmail.com

alebo adresu: Mladý misionár

Misijný dom sv. Arnolda Janssena

Krupinská 2

851 01 Bratislava

Výhercovia z minulého čísla:

1. Veronika Sabolčáková
2. Mária Nigutová
3. Jakub Baleja

[illegible]

**Požehnané
VIANOČNÉ SVIATKY**
plné pokoja a radosti!

Vám zo srdca prajú
a v modlitbách vyprosujú
PÁTRI A SEMINARISTI SVD

SPOLOČNOSŤ BOŽIEHO SLOVA

**II CHOĎTE
DO CELÉHO SVETA
A HLÁSAJTE EVANJELIUM
VŠETKÉMU STVORENIU. II**

(MK 16,15)

KRÁČAJ V JEHO MISII! NEBOJ SA! ON BUDE S TEBOU!